

Osteohondroza

Pri psih

Enhondralna osifikacija je normalen proces rasti dolgih kosti (nadlahtnica, stegnenica...), pri katerem se hrustančno tkivo na obeh koncih rastoče kosti pod sklepno ploskvijo spreminja v kostno tkivo. To se dogaja zaradi spreminjanja hrustančnih celic v kostne in nalaganja kalcija. S tem se kost pod sklepno ploskvijo daljša. Ta proces rasti kosti se odvija že v zgodnjem razvoju zarodka.

Osteohondroza je patološko stanje, pri katerem je spreminjanje hrustanca v kostno tkivo moteno. Patologija je dostikrat povezana s prekinitvijo oskrbe prizadetega področja s krvjo. Posledično v določenih področjih, ki bi se morala spremeniti v kostno tkivo, ostaja hrustančno tkivo. Področje zadebeljenega hrustančnega tkiva ne sprejema dovolj hranljivih snovi prek sklepne tekočine in je zaradi tega manj odporno na mehanično obremenitev ter bolj nagnjeno h poškodbam.

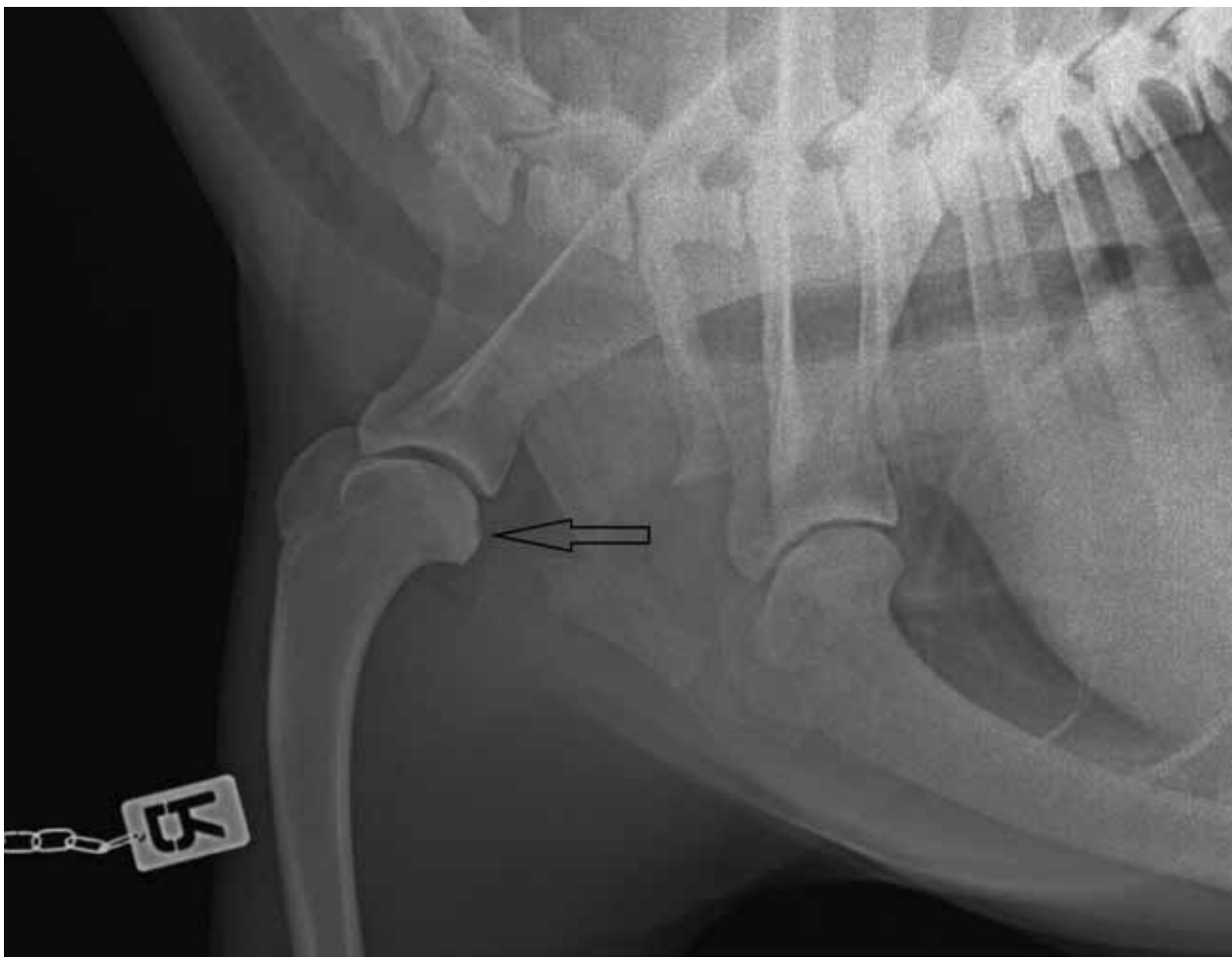
Oblika osteohondroze, ki jo imenujemo »Osteochondritis dissecans« (OCD), se pojavi, ko se zaplata poškodovanega hrustanca loči od sklepne površine ter začne prosto krožiti v sklepu (sklepna miš). Pogosto ta košček hrustanca, še preden se oddviji od sklepa, kalcificira in še bolj ovira gibanje. Ob tem se v sklepu seveda pojavijo tudi vnetni procesi.

Osteohondroza lahko prizadene različne sklepe, najpogosteje so prizadeti ramenski (osteochondritis disse-

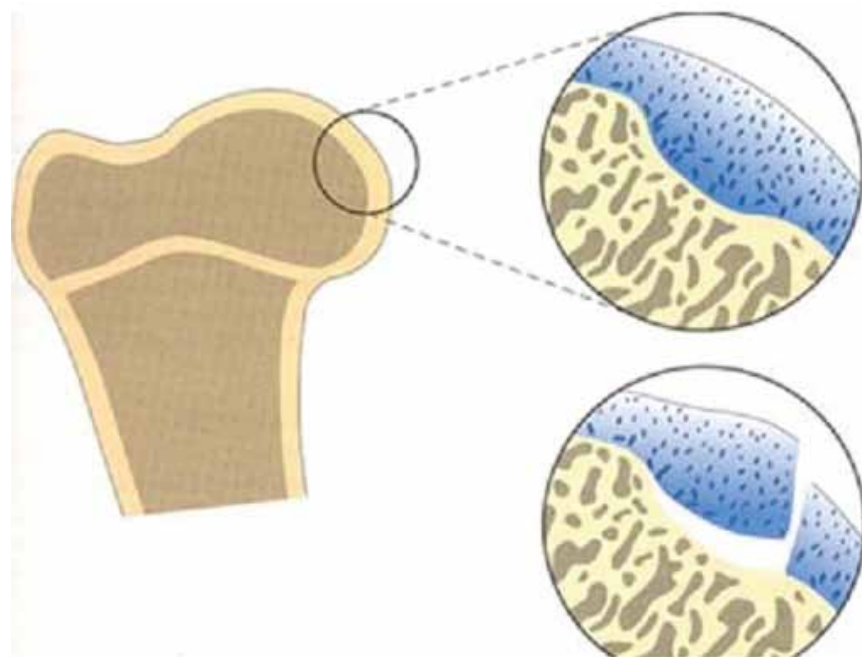
cans glavice nadlahtnice), komolčni (fragmentiran medialni koronoidni podaljšek, nezdruženi ankonealni podaljšek), kolenski (OCD kondila stegnenice) in skočni sklep (OCD talusa).

K pojavu osteohondroze so nagnjene velike in gigantske, hitro rastoče pasme psov (doge, labradorci, novofundlandci, rotweilerji, bernski planšarski psi, švicarski planšarski psi, bernardinci, angleški setri...). Gre za obolenje, ki je značilno za mlade pse. Posledice osteohondroze (artroza) se lahko kažejo tudi kasneje, pri že odraslih psih.

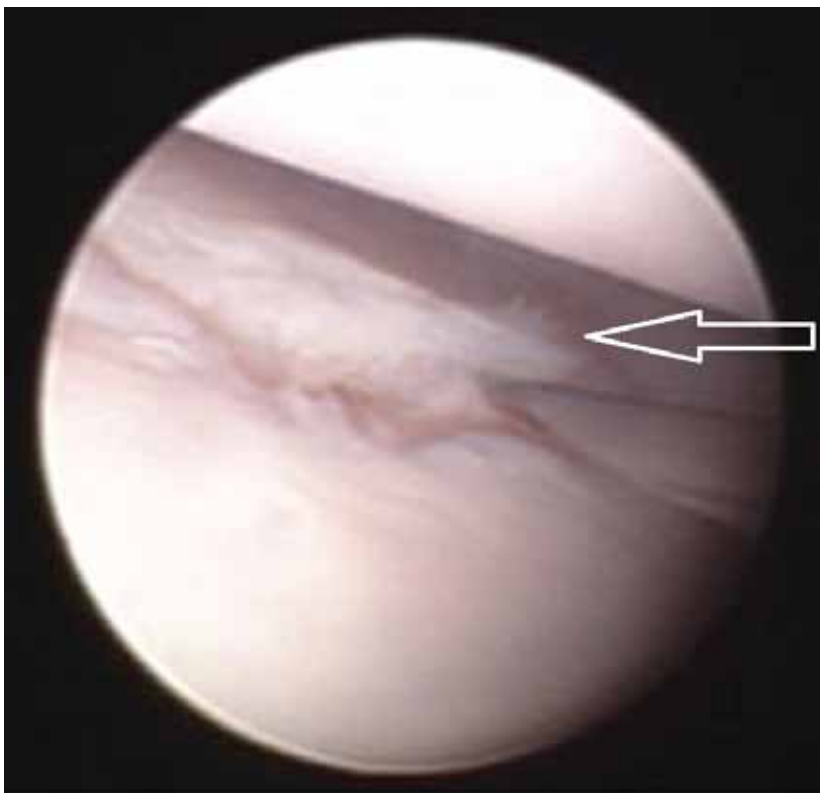
Razlogi za pojav osteohondroze niso v popolnosti poznani, najverjetneje je vpletenih več dejavnikov, med katerimi so genetski najbolj relevantni. Poleg njih na obolevnost

Rentgenska diagnostika OCD-ja

Shematski prikaz nastanka OCD-ja

OCD odkrušek: ugotovljen s artroskopijo

vpliva tudi nepravilna prehrana (visoko kalorična dieta, ki vzpodbuja hitro rast, nepravilno razmerje Ca/P) in prekomerna obremenitev sklepov.

Klinični znaki

Najbolj očitno je seveda šepanje, ki je lahko manj ali bolj intenzivno. Pojavi se lahko postopoma ali nenadno, potek je lahko tudi intermitenten. Gre za obolenje, ki se najpogosteje manifestira pri mladi živali, v celotnem obdobju formiranja skeleta. Statistično

najpogosteje pri 5-8 mesecih življenja. Sklep je lahko zatečen in pri palpaciji/manipulaciji boleč.

Pri diagnostiki moramo po fizikalnem opazovanju temeljit ortopedski pregled. Ta naj vključuje opazovanje hoje, palpacijo trupa, palpacijo kosti, mišic in vseh sklepov ter ekstenzijo, fleksijo, rotacijo, addukcijo in abdukcijo prizadetega sklepa. Pregled kontralateralnega sklepa je prav tako pomemben zaradi primerjave z obolelim

sklepom. Po lokalizaciji sledi RTG slikanje. Slikanje se opravi v sedaciji v ustreznih projekcijah. Istočasno lahko opravimo citološko preiskavo sinovialne tekočine. Smiselno je narediti tudi analizo krvne slike in urina, da izključimo druge možne vzroke šepanja. Serološke teste za ugotavljanje klopnih obolenj svetujemo opraviti v primerih, ko klinična slika in morebitne krvne/urinske patološke spremembe (anemija, trombocitopenija) odgovarjajo infekciji. V praksi se prepogosto srečujemo z diagnosticiranjem klopnih infekcij samo na podlagi pozitivnega serološkega testa, torej s prediagnosticiranjem teh obolenj.

V primeru, da rentgensko slikanje ni diagnostično, lahko opravimo CT ali MRI slikanje. Pri pregledu prizadetega sklepa se zadnje čase vse bolj uporablja artroskopija. Artroskopija je minimalno invaziven poseg, ki nam omogoči pregled sklepa s pomočjo kamere in istočasno kirurško sanacijo defektov v sklepu.

Terapija

Pri zgodnjih stadijih bolezni predpišemo konservativno terapijo z analgetiki in hondroprotektivi. Večinoma je vseeno potrebna kirurška intervencija. Sklepno miš odstranimo iz sklepa in poškodovani del hrustanca naravno postrgamo, da zakrvašni. Vezivno tkivo (brazgotina) bo zapolnilo defekt.

Preprečevanje pojava osteohondroze sledi na zmanjšanjem vnosa visoko kalorične hrane in dodatnih vitaminsko-mineralnih dodatkov, ohranjanju primerne telesne teže in selekcijoniranju pri vzreji.